ОРИГИНАЛ

Православ'я, відміну католицизму, не має єдиного центру, якому підкорялися б усі церкви. Його устрій демократичний. У православному світі існують автокефальні (самостійні) і автономні церкви (в рамках автокефальної). Очолюють ці церкви патріархи. Загалом автокефальних церков — 15. Константинопольська церква визнається старшою по честі у православному світі, Константинопольський патріарх – першим серед рівних (тобто він не має права втручатися у справи інших церков). Наступними за Константинопольською автокефальними церквами є: Олександрійська, Антіохійська, Єрусалимська, Російська, Грузинська, Сербська, Румунська, Болгарська, Кіпрська, Еллінська (Грецька), Албанська, Польська, Чеської землі і Словаччини, Американська.

З історією християнства нерозривно пов'язана історія християнської церкви. Поняття «церква» на світанку християнства означало зібрання віруючих у Христа.

християн не було постійних приміщень. Вони слухали проповіді й молилися скрізь, де це було можливим. Перші християни відвідували синагоги і Єрусалимський храм (рис. 1). Новий Завіт розповідає, що Ісус ходив по всіх містах і селах, і по всій Галілеї, і у вітчизні своїй, «навчаючи в їхніх синагогах, проповідуючи Євангеліє Царства» (Матв., гл. 4:23, 9:35, 12:9). З Єрусалимського храму він вигнав торговців: «І ввійшов Ісус у храм Божий, і вигнав усіх продавців і покупців у Храмі, і перекинув столи міняйл та лави продавців голубів, і сказав їм: написано: дім Мій домом молитви буде називатись, а ви зробили його вертепом розбійників» (Матв., гл. 21:12:13).

Згодом, християни, яких витиснули із синагог правовірні іудеї, почали збиратися в приватних будинках, що належали одновірцям. Свої збори вони називали екклесією. Екклесія християн була відкритою для всіх — кожен, хто бажав прийняти християнську віру, міг прийти на збори.

Це значною мірою сприяло поширенню нового віровчення. Однак громади уникали публічності, і збори здебільшого проводилися в тих місцях, де не було зіткнення із язичницьким світом, нерідко — вночі. Не випадково, остання трапеза Ісуса Христа з учнями називається

ПЕРЕВОД

Unlike Catholicism, Orthodoxy has no single centre to which all the churches are subordinated. It has a democratic structure. In the Orthodox world there are autocephalous (independent) Churches and autonomous (within the autocephalous). These Churches are headed by patriarchs. In total there are fifteen autocephalous Churches. The Church of Constantinople is recognised as senior by honour in the Orthodox the Patriarch of Constantinople recognised as the first among equals (i.e. he has no right to interfere in the affairs of other Churches). After Constantinople come the Alexandrian, Antiochian, Jerusalem, Russian, Georgian, Serbian, Romanian, Bulgarian, Cyprian, Hellenic (Greek), Albanian, Polish, Czech lands and Slovakia, and American Churches.

The history of Christianity is inextricably linked to the history of the Christian Church. The concept of "Church" at the dawn of Christianity meant the body of believers in Christ.

The Christians had no permanent place of worship. They listened to sermons and prayed wherever they could. The first Christians attended synagogues and the Temple of Jerusalem (Fig. 1). As the New Testament witnesses, Jesus went throughout all the cities and villages and throughout Galilee, as well as his own homeland, "teaching in their synagogues, proclaiming the good news of the kingdom" (Matthew, Ch. 4:23, 9:35, 12:9). He cast the traders and money changers out of the Temple of Jerusalem: "And Jesus went into the temple of God, and cast out all them that sold and bought in the temple, and overthrew the tables of the moneychangers, and the seats of them that sold doves, and said unto them: It is written: My house shall be called the house of prayer; but ye have made it a den of thieves." (Matthew, Ch. 21:12:13).

Later, Christians, who had been driven out of the synagogues by Orthodox Jews, began gathering together in private homes owned by co-religionists. They called their meetings ecclesia. Christian ecclesiae were open to everyone. Anyone interested in the Christian faith, could come to the meetings.

This greatly facilitated the spread of the new doctrine. However, the communities shunned publicity, preferring to conduct meetings in areas where there was no danger of clashing with pagans. They often held them at night. It is no accident that the last meal of Jesus Christ with his

«Тайною вечерею», яку підготували в приватному будинку в «світлиці великій, вкритій килимами, підготованій» (Лука, гл. 22:12; Марк, гл. 14:15).

Супротивники нарікали на те, що християни створюють «таємні товариства» замість того, щоб споруджувати жертовники, статуї, храми. Залишалося збиратися в катакомбах (підземних домовинах), приміщення яких використовувалися для дотримання релігійних обрядів і поховання померлих (рис. 2).

Відомі катакомби в околицях Рішу, в Неаполі, на островах Сицилія, Мальта, в Єгипті (Олександрія), Передній і Малій Азії, на Балканах.

Римські катакомби за розмірами були найбільшими. У II—IV ст. християнські громади користувалися ними доволі активно. При Діоклетіані вони слугували сховищем у часи гонінь. Це — розгалужені лабіринти вузьких галерей і залів різної величини — кубікули, крипти і капели.

Кубікули — невеликі приміщення з похованнями в стінах або посередині, щось на зразок каплиці. Крипта — приміщення середньої величини, призначена не тільки для поховання, але й для зібрань і богослужіння.

Капела— (з безліччю могил у стінах і у вівтарній частині)— досить просторе приміщення, що вміщує велику кількість віруючих.

Підземна християнська церква — прямокутне довгасте приміщення, в східній, а іноді в західній частині якого була напівкругла ніша, відокремлена низькою решіткою. У центрі ніші зазвичай розміщувалася гробниця мученика, що слугувала престолом. У капелах за престолом була кафедра (сідалище) єпископа, перед вівтарем — солея (підвищення).

disciples is called The Lord's Supper, which was prepared in a private home in the "large upper room, covered with carpets, prepared" (Luke, Ch. 22:12; Marcus, Ch. 14:15).

Opponents complained that Christians were creating "secret societies", rather than building altars, statues, temples. The Christians reacted by gathering in the catacombs, which were used to observe religious rites and bury the deceased (Fig. 2).

There are known catacombs near Rome, in Naples, the islands of Sicily, Malta, Egypt (Alexandria), Western Asia and Asia Minor, the Balkans.

Roman catacombs were the largest. In the IInd to IVth centuries, Christian communities used them quite extensively. During the reign of Diocletian they served as vaults in times of persecution. They are mazes of narrow passages with chambers of different sizes - cubicula, crypts and choirs.

Cubicula are small rooms with a martyrium for relics in the walls or in the middle, rather like a chapel. A crypt is a medium size room designed not only for keeping relics, but also for meetings and worship.

A choir is a spacious room, with lots of graves in the walls and in the chancel, that can accommodate a large number of believers.

The underground Christian church was a rectangular oblong room with a semicircular ambry in the eastern, and sometimes, in the western part, separated by low lattice. The central part of the ambry typically housed a martyr's tomb, which served as the altar. Behind the choir dais was a bishop's throne, with a solea (podium) in front of the altar.